

[ENGLISH](#) [SITEMAP](#) [INDEX A-Å](#)

[Forside](#) > [Nyheder](#) > [Sol over Urbanplanen](#)

- > OM AA
- > DET SKER
- > NYHEDER
 - NYHEDSBREV
 - SAGT I PRESSEN
- ↓ HØRINGSSVAR
- > KONKURRENCER
- > KURSER
- > ARKITEKTURENS VERDEN
- > PRISER OG PRÆMIERINGER
- > UDLEJNING AF LOKALER
- > LINKS
- > PRESSE
- > AA MILJØ

01.03.2010

Sol over Urbanplanen

En beboer i det almene boligområde Urbanplanen på Vestamager syntes, der trængte til at ske noget skønt i kvarteret. Beboeren skrev til Statens Kunstfond, og efter at have set på området nedsatte Kunstfonden en gruppe, der fra sommeren 2007 til sommeren 2008 arbejdede med Urbanplanens mest desillusionerede sted, det halvforladte indkøbscenter, Solvang Centret. I bogen "SOUP – Et midlertidigt kunst- og arkitekturprojekt i Urbanplanen" dokumenteres hele projektet, og her fortæller medlemmer af redaktionsudvalget om projektførelsen.

Hvad går SOUP projektet ud på?

Kunstnerisk leder Henriette Bretton-Meyer:
 "SOUP er et kunst- og arkitekturprojekt, der sætter spot på Urbanplanen for at udfordre forestillingerne om, hvad det egentlig er for et sted. Ønsket om det midlertidige var fra starten en central del af Statens Kunstfonds oplæg til arbejdsgruppen – det drejer sig altså ikke om en udsmykning af mere permanent karakter. Vi arbejdede sammen med områdets beboere om at omdanne det nedslidte Solvang Center til en midlertidig ramme om et hybridt hus, der blandede sociale, kulturelle og merkantile funktioner. I juni 2008 inviterede SOUP offentligheden til kunstudstilling, bazar, biograf, spisesteder, samt lokalmuseum og nyttehave på centrets tag. Projektet dannede et virkeligt billede af et muligt fremtidigt center, men det handlede lige så meget om, hvordan man overhovedet kan arbejde kunstnerisk med byfornyelse. Undervejs var den konkrete undersøgelse og den mere generelle diskussion af kunstens potentialer i genrejsningen af et udsidt boligområde altså lige vigtige. Med foredrag, seminarer og bogen har vi forsøgt at skabe en platform for udveksling og debat om, hvilken betydning det kan have at kaste kunst ud i et boligkvarter."

Hvilke problemstillinger har I undersøgt?

Arkitekt MAA Carsten Hoff:
 "Solvang Centret var oprindeligt udformet med butikker, posthus, værksteder, festsal, cafeteria mv., og det var gradvist blevet drænet for kommercielle og sociale funktioner. Det oplevedes af beboerne som et tab. Var der formulerede eller uudtalte behov, vi kunne arbejde med, kunne tidligere funktioner genskabes i ny form, og kunne vi pege på nye aktiviteter, der kunne indpasses? Kunne der pustes liv i centret, så det vendte sig udefter, mod Vestamager, København? Omkring halvdelen af Urbanplanens beboere er etniske nydanskere. Var der ressourcer i beboermassen, også blandt gammeldanskere, der kunne trækkes på og eksponeres? Arbejdsløsheden er relativ stor; kunne der skabes arbejdspladser? Centrets arkitektur er meget helstøbt, eksemplarisk 1960'er-æstetik. Har arkitekturen været en medvirkende faktor til nedturen? Inviterer bygningskomplekset, som det fremtræder i dag, til fortsat brug, og kan der bygges på og til med udsigt til et arkitektonisk vellykket resultat? Og endelig – for egen regning – tvivlen om kunstens rolle: Flytter vi noget, eller er vi pauseklovne?"

Hvordan har I gjort? Hvilke metoder har I benyttet?

Billedkunstner Kaj Nyborg:
 "Vi ville ikke bare sætte en skulptur op og smutte igen. Vi syntes, at der var noget andet og mere vigtigt på færde, og øjnede sammen med Statens Kunstfond mulighederne for en mere interaktiv, længerevarende proces. Vores program indbefattede, at der skulle

laves en bazar, skabes dialogiske processer og udarbejdes installationer, der kunne måle temperaturen i det lokale. Samarbejdet mellem arkitekter og kunstnere gjorde det muligt at arbejde med både funktioner og dysfunktioner. Dette kunne forenes i idéen om det gamle indkøbscenter som et hybridt hus af kunstneriske, sociale og merkantile tiltag. Som en særlig social plastik, alle havde kompetence til at medvirke i, og hvor der kunne opstå nye sociale relationer. Og hvor der blev demonstreret nye måder, man også kan angribe problemerne på."

Hvorfor er SOUP projektet relevant?

Cand.mag. Line Kjær:

"Det er vigtigt, at det igen bliver socialt acceptabelt at bo i et alment boligbyggeri. Et af værktøjerne kan være at fortælle og fokusere på den gode historie, at levere en slags modbillede til mediernes ofte meget negative og forenklede repræsentationer af disse områder. Det kan midlertidige kunst- og arkitekturprojekter som SOUP være med til eller i hvert fald være katalysator for. Kunstnere kommer med en kunstnerisk frihed, som giver et vist overskud og råderum. Takket være projekternes midlertidige og upartiske tilgang, kan de simpelthen tillade sig at operere på en helt anden måde end andre aktører inden for byudvikling kan. Kunsten kan være med til at skabe rammer for, at noget nyt og uventet kan ske i disse funktionslåste betonbyer."

Cand.mag. Marie Bruun Yde:

"Store betonbebyggelser fra 1960'erne og 1970'erne som Urbanplanen, som var fulde af gode og idealistiske intentioner om demokrati og kollektivitet, er på grund af deres på mange måder mislykkede implementering i dag desværre blevet fuldstændig vraget. SOUP-projektet baserer på, at disse nu historiske steder kan gentænkes og genpositioneres som spændende steder med masser af kvaliteter at byde på. Samarbejdet mellem kreative fagligheder og selvorganiserede beboere viser, hvordan man kan samle narrativer op og bruge kulturel produktion som et redskab til at udforske og genanvende rummet, styrke sociale netværk og skabe noget, som ikke ville kunne skabes magen til nogen andre steder."

Hvad har I fundet ud af?

Billedkunstner Cai Ulrich von Platen:

"Først og fremmest at det giver rigtig god mening at lade den tværfaglighed, som projektet repræsenterer – arkitekter, kunstnere og kunsthistorikere – arbejde ude i marken og komme med nogle konkrete bud på, hvilken form for inddragelse, fysiske forandringer/tilføjelser og fremtidsvision, der er brug for i netop dette område. Det er med andre ord en type opgave Statens Kunstfond med fordel kan videreudvikle. Den næsten ét år lange indkøbscenterfase, vi havde, med alle dens mindre afprøvninger og nedslag, var en klar forudsætning for, at de sidste 16 dages bazar og udstilling kunne lykkes. Men det faktum, at det kun var et midlertidigt projekt, gjorde det på den anden side muligt at skabe et mangesidigt og anderledes "billede" af et fremtidigt center."

Hvordan kan arkitekter i praksis bruge jeres undersøgelse?

Arkitekt MAA Gitte Juul:

"SOUP er et billede på, hvordan man kan skabe en platform, hvor kunstneriske udsagn blander sig med dagligdags praksis – ikke med udgangspunkt i en færdig analyse, men med spring fra observationer til afprøvning i 1:1, som nærmest blev til en analyse i sig selv. De små tiltag kan bygge op til noget større. Arkitekterne kan spørge til, hvordan den langsomme og lille forandring kan se ud. Det må handle om at få blik for de forskellige situationer, ressourcer og problemer, der ikke ligger på bygningsniveau. Vi skal synliggøre de unikke situationer, drivkræfter og initiativer, der kan videreudvikles, og så tænke planlægning og renovering sammen med det. Arkitekturen har ikke så meget magt, at den kan løfte alene. Vi kan ikke holde sociale og bygningsmæssige strukturer adskilt, de skal flettes sammen."

Bogen "SOUP – Et midlertidigt kunst- og arkitekturprojekt i Urbanplanen" er udkommet november 2009 på Forlaget Vandkunsten med støtte fra bl.a. Realdania og Dreyers Fond. Redaktion: Statens Kunstfond arbejdsgruppe. 182 sider. Pris: 299 kr. Bestilling: www.forlagetvandkunsten.dk Læs mere: www.soloverurbanplanen.dk